У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303, 434-0237, 434-0807. УНСоюзу: 435-8740. Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125. УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 65. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 14-го КВІТНЯ 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 14, 1970 No. 65. VOL. LXXVII.

ВИПУЩЕНИЙ УСПІШНО "АПОЛЛО 13" ЛЕТИТЬ ЗГІДНО З ПЛЯНОМ ДО МІСЯЦЯ

Гюстон, Тексас. — Випущений в суботу космічний корабель „Аполло 13" з Кейпу Кеннеді на Флориді в неділю 12-го квітня о год. 5.34 по пол. зробив був вже 128,880 миль, що є половиною віддалі від Місяця, і продовжує лет до Місяця згідно з пляном, летячи зі швидкістю 3,400 миль на годину. Коли „Аполло 13" почав летіти до Місяця — його швидкість становила 24.000 миль на годину. Коли почне діяти сила притягання Місяця, та швидкість космічного корабля збільшиться. Астронавт Дж. Свайґерт аж в неділю пригадав собі, що він, призначений несподівано до лету на Місяць, забув про заяву про федеральні податки. Податковий Уряд у Вашинґтоні потішив стурбованого астронавта тим, що він, як такий, який перебуває в дні 15-го квітня поза кордонами ЗСА, зможе скласти податкову заяву до двох місяців після 15-го квітня.

Аеронавтична Космічна Адміністрація в суботу 11-го квітня о 2-ій год. і 13 мінут по полудні випустила космічний корабель „Аполло 13" разом із місячним модулем, на якому два астронавти осядуть на Місяці в середу 15-го квітня. Залога „Аполло 13" складається з таких астронавтів; кап. фльоти Джеймса А. Ловелла із двох цивільних пілотів Фреда В. Гейза та Джана Л. Свейґерта, який заступає командора Томаса К. Меттінґлі, що міг би був занедужати на кір під час подорожі на Місяць. Випущенню „Аполло 13" приглядалися тисячі людей, між ними був віцепрезидент Еґню з німецьким гостем канцлером Віллі Брандтом. Випущення відбулося згідно з пляном. 11 мінут після старту „Аполло 13" переміг притягання Землі настільки, що міг почати кружляти довкола неї на висоті 117 миль. Дві і півгодини пізніше космічний корабель за допомогою окремої ракети відорвався від третьої частини ракети підсилювача Сатурна 5 і полетів в напрямі до Місяця. Частина ракети Сатурна 5 впаде на Місяць у вівторок 14-го квітня. Залишений сейсмограф на Місяці „Аполло 12" занотує тоді „штучний землетрус" на Місяці, що дасть ключ науковцям для пізнання внутрішньої будови Місяця. В неділю 12-го квітня астронавти спали 10 годин, від 3.13 по півночі до 1.15 по полудні. Вони подавали кольорові телевізійні передачі зі своєї кабіни та поправили напрям лету після того, як перелетіли половину дороги до Місяця. В понеділок 13-го квітня астронавти мали спати від 3.13 по півночі до 1.13 по полудні, а о год. 9.38, якщо буде треба, то поправлять напрям лету. У вівторок 14 квітня астронавти Ловел і Гейз мають влізти до місячного модуля, щоб випробувати, чи там все в порядку. Спати будуть 9 годин. Астронавти матимуть останню нагоду справдити правильність напрямку лету. Від 7.24 по полудні до 8.03 по пол. „Аполло 13" буде по протилежному від Землі боці Місяця і не матиме радіового контакту з Землею. В середу 15-го квітня астронавти о год. 9.55 по полудні будуть вже на Місяці. Подорож „Аполло 13" до Місяця — це вже третя з черги, вона представляє нові трудноці для астронавтів, які мають осісти в гористій околиці, а астронавти „Аполло 11" і „Аполло 12" виконували свої завдання на рівнині. Та зате, коли вдасться ця подорож, то вона дасть нові дані науковцям про походження Місяця, Землі та Соняшної Системи. Лет астронавтів „Аполло 13" трудніший ще й тому, що в останній хвилі перед стартом треба було замінити астронавта Томаса К. Меттінґлі астронавтом Джаном Л. Свайґертом, який не відбував тих довгих проб, які виконали два інші астронавти разом із астронавтом Меттінґлі.

На світлині астронавт із „Аполло 13" Томас К. Меттінґлі повчає астронавта Джана Л. Свайґерта, який його заступає в леті до Місяця, як маневрувати інструментом.

ТЕОДОР РОЖАНКОВСЬКИЙ, ПЕРШИЙ КОМАНДАНТ ЛЕҐІОНУ УСС, ПОМЕР НА 95-му РОЦІ ЖИТТЯ

Віґокен, Н. Дж. Отаман Теодор Рожанковський, колишній посол до Галицького сойму з Національно-демократичної партії, кол. суддя, перший командант Леґіону Українських Січових Стрільців у серпні 1914 року, командант Коша УСС, комендант Військової округи Станиславів, військовий аташе місії УНР у Празі, адв. у Львові — найстарший віком колишній Український Січовий Стрілець помер в неділю 12 квітня ц. р. у домі свого сина, відомого лікаря д-ра Ярослава у Віґокені біля Ню Йорку. Пок. Отаман Теодор Рожанковський втішався великою повагою, між всіма колишніми Українськими Січовими Стрільцями та взагалі українськими комбатантами. Відзначався великою особистою культурою і тому його загально шанували і любили. Про Панахиду й похорон — у посмертних повідомленнях.

У Ню Йорку відкрито посмертну виставку Михайла Осінчука

Ню Йорк. — В неділю 12 квітня вполудне відкрито тут в ґалерії Літературно-Мистецького Клюбу виставку померлого в минулому році одного з найвидатніших сучасних мистців — Михайла Осінчука. Формально відкрив виставку Михайло Черешньовський, голова Об'єднання Мистців українців Америки, що його почесним членом був Михайло Осінчук. Після того Л. Кузьма, який написав був також коротку інформаційно-критичну статтю у каталогу виставки „Мистець української ікони", — з'ясував значення Михайла Осінчука в історії українського малярства, як одного з творців і впертого послідовника українського стилю, опертого на візантійських традиціях. Третім промовцем був брат Покійного, лікар д-р Роман Осінчук, який оповів кілька родинних споминів та пригадав, м. ін., ролю Михайла Осінчука в західньоукраїнській організації мистців між двома світовими війнами, АНУМ. Виставка охоплює 95 експонатів: темпери, картини й ікони, пройкти церковних декорацій, деревориги, 10 недокінчених образів і 5 преґарних, готових Кивотів, що їх можна б зразу таки примістити в новобудованих церквах. Поруч із іконами звертають найбільшу увагу портрети — простотою своїх технічних засобів, проте глибоких своїм духовим виразом.

Уряд плянує загострити нагляд над радикальними екстремістами

Вашинґтон. — Уряд президента Ніксона, заалярмований збільшенням числа радикальних войовничих лівих груп та одиниць, плянує загострити контролю над ними. Ціль Уряду — довідатися наперед, хто має підкладати бомбу і хто і де має стріляти до поліції. Тому Уряд плянує поширити й поліпшити розвідчий апарат — інформаторів, тайних аґентів і телефонічні підслухи. Президент Ніксон турбується тим, що в недавному часі вибухало велике число бомб підкладених в домах та тим, що були авантури в судових залях і виступами молодих осіб, які невдоволені з американської системи урядування. Один дорадник Президента у внутрішніх справах заявив, що ЗСА стають перед такою внутрішньою небезпекою, яка була під час великої депресії в тридцятих роках. Комуністів можна було поборювати там, що до їх організацій вдоманлися аґенти, які інформували поліцію про комуністичні пляни. Теперішні скрайні спричинники заворушень — це малі групи, до яких важко дістатись аґентам. Та поліція має свої пляни, про які не говориться нікому.

Футболісти УСК-у перемогли Тавнтон у поході за Чашу ЗСА

Футбольна кружина Українського Спортового Клюбу з Ню Йорку здобула перемогу 3:1 над репрезентантами стейту Массачусетс С. К. Тавнтон в минулонедільних змаганнях з циклу гор за чемпіонат і Чашу ЗСА. Ворота для УСК-у стрілили: Гарві, Мфум і В. Шмотолоха з карного удару. УСК, який мав цілі змагання ініціятиву в своїх руках, не використав цілий ряд нагод здобути більше воріт. На шляху чемпіонату країни УСК зустрінеться вже в наступну неділю з німецькою дружиною [illegible] бет, репрезентантом стейту Ню Джерзі.

„Чорноморська Січ" (А дружина) з Нюарку закінчила нерішеною 1:1 мистецькі змагання Шейфер Ліґи Стейту Ню Джерзі з дружиною Гарфілд Ітеліянс. Одинокі ворота для „Ч. Січі" здобув Володимир Каздоба. В дану пору „Ч. Січ" веде в табелі Ліґи з точками 30:4 перед суперниками Гарфілд Ітеліянс і „Палемо", які мають по одній більше втраченій точці. Січовикам залишилися ще тільки одні змагання до кінця сезону Шейфер Ліґи.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 13 квітня 1970

У ВАШИНҐТОНІ ДЕМОНСТРУВАЛИ мешканці Ню Йорку й околиці, домагаючися, щоб Федеральний Уряд збільшив заходи проти наркотиків. На зборах промовив до демонстрантів окремий асистент Президента Роберт Бравн, який запевнив їх, що Уряд президента Ніксона турбується цією справою, тому демонстранти не повинні виступати проти Уряду, тільки йому помогти якнайуспішніше поборювати торгівлю наркотиками. Представник Департаменту Здоров'я Джеймс Фармер сказав, що Уряд переговорює з Францією про те, щоб припинити звідтам імпорт наркотиків. Уряд видав різні зарядження для поборювання наркотиків.

СЕНАТОРИ ОБИДВОХ ПАРТІЙ критикують президента Ніксона за те, що виступив проти Сенату, який двічі відкинув його номінації на суддів Найвищого Суду ЗСА. Вони твердять, що не здійснюють дискримінації у відношенні до Півдня, коли відкинули номінації Карсвелла і Гейнсворта, і що вони затвердять номінацію південного кандидата, коли він матиме потрібні кваліфікації, талант і характер, вимаганий від особи, що працює в найвищім судовім трибуналі країни. В столиці вже появилися поголоски, що президент може кайменувати суддю апеляційного суду Гаррі А. Блекмана з Міннесоти або федерального суддю Едварда Т. Ґіну з Мейну.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН І НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР ВІЛЛІ БРАНДТ ПЕРЕВЕЛИ в минулі п'ятницю і суботу довгі наради. Брандт конферував також з державним секретарем Віллямом Роджерсом, був на засіданні сенатської Комісії для закордонних зв'язків і промовляв в Клюбі крайової преси. Як виходить з його виступів назверх — його головною ціллю приїзду до ЗСА було переконати Президента і Сенат, що ЗСА не повинні зменшувати свою збройну силу в Европі. ЗСА мають тепер в Західній Німеччині 310.000 війська. Пресовий секретар Президента Роналд Зіґлер заявив журналістам, що Президент не плянує зменшити те число перед 31 червня 1971 р., та що немає рішення в цій справі на пізніше.

ДО СТОЛИЦІ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ БОННУ ПЕРЕВЕЗЕНО окремим літаком домовину з тілом убитого в Ґватемалі амбасадора, графа Карля фон Спреті. Домовину виставлено в авлі західньо - німецького парляменту. Промову виголосив міністер закордонних справ Вальтер Шеел, який — разом з вдовою по вбитому амбасадорі — перевіз домовину літаком з Ґватемалі.

ЗСА ВІДМОВИЛИ ВІЗУ бельгійській „марксистці" Ґізелі Мандель, яка отримала запрошення від одної з організацій студентів Колюмбійського університету в Ню Йорку — прибути й промовляти на їхньому вічі проти В'єтнамської війни.

МИТРОПОЛИТ АМВРОЗІЙ СЕНИШИН АКТИВНО ПРИЛУЧИВСЯ ДО АКЦІЇ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ПАТРІЯРХАТУ УКЦ; ПРЕДСТАВНИКИ ПРЕЗИДІЇ І ЦЕРКОВНОЇ КОМІСІЇ СКВУ ВІДБУЛИ НАРАДУ

КОМУНІКАТ ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ

Виконуючи постанову Третьої Пленарної сесії Секретаріяту Світового Конгресу Вільних Українців в церковних справах, представники Президії Секретаріяту СКВУ: Йосиф Лисогір — президент, Іґнат Білинський — генеральний секретар і д-р Михайло Сосновський — екзекутивний директор, відбули 10 квітня 1970 року в Оттаві, Канада, наради з Митрополитом Максимом Германюком, головою Комісії Церковно - релігійних справ Секретаріяту СКВУ, та Митрополитом Української Католицької Церкви в ЗСА Амврозієм Сенишином.

Під час нарад обмірковано та винесено рішення в таких справах:

а) заходів українського католицького єпископату щодо створення Патріярхату Української Католицької Церкви;

б) способів акції в обороні українських Церков в Україні;

в) організованої участи мирян в церковному житті.

Ширшу інформацію у наведених справах подав Митрополит Максим Германюк, голова Комісії Церковно - релігійних справ.

Митрополит Амврозій Сенишин подав до відома, що у висліді переведених розмов з Митрополитом Германюком, він, підтримуючи справу створення Патріярхату Української Католицької Церкви, окремим листом до Святішого Отця долучує свій підпис до прохання українських католицьких єпископів створити Патріярхат Української Католицької Церкви.

Президія Секретаріяту СКВУ прийняла до відома інформацію про намічені пляни в справі оборони українських Церков в Україні.

Доцінюючи важливість активізації мирян в церковному житті, Президія звертає увагу української громадськости на необхідність організованости та тісної співпраці з церковними ієрархами та з Комісією Церковно - релігійних справ Секретаріяту СКВУ у всіх справах і акціях, що стосуються церковного життя українського суспільства.

Оттава, 10 квітня 1970

Президія Секретаріяту Світового Конгресу Вільних Українців

Оттава, Канада. — Минулої п'ятниці, 10-го квітня, тут відбулися наради представників Президії Секретаріяту Світового Конгресу Вільних Українців та його Комісії церковно - релігійних справ, на яких Митрополит Українців Католиків у ЗСА Амврозій Сенишин повідомив, що він окремим листом до Папи Павла VI долучив свій підпис до переісланого вже раніше прохання Українських Католицьких Єпископів про піднесення Верховного Архиєпископства Української Католицької Церкви до гідности Патріярхату. Як відомо, таке прохання переслано Папі Павлові VI у висліді Синоду Українського Католицького Єпископату, що відбувся з кінцем вересня і на початку жовтня 1969-го року в Римі під час урочистостей посвячення новозбудованого храму св. Софії. Митрополит Амврозій Сенишин у цьому Синоді не взяв участи і його підпису не було під тим проханням, що викликало велике затривоження та гостру реакцію серед українських католицьких мирян у вільному світі. Перед нарадами представників Президії Секретаріяту СКВУ та його Комісії церковно - релігійних справ, Митрополит Амврозій Сенишин мав розмову з головою цієї Комісії, Митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Максимом Германюком. Президію Секретаріяту СКВУ на нарадах репрезентували президент Йосип Лисогір, генеральний секретар Іґнат Білинський та екзекутивний директор д-р Михайло Сосновський. Приявний був на нарадах секретар Митрополита Амврозія Сенишина о. шамбелян Василь Лоестин. В результаті цих нарад проголошено окремий Комунікат, повний текст якого поданий побіч.

Повідомлення про наради в Оттаві та їх вислід передано до редакції „Свободи" телефоном негайно після їх закінчення. Тому, що в суботу „Свобода" не появляється, вістку передано телефоном керівникам Т-ва за патріярхальний устрій УК Церкви та багатьом іншим зацікавленим особам і всюди вона викликала не скривану радість та вдоволення, бо вона остаточно усуває внутрішню перешкоду в змаганні до здійснення та переведення в життя схваленої Синодом в Римі патріярхальної структури УКЦеркви, дозволяючи рівночасно на об'єднані зусилля Єпископату і мирян УКЦеркви для усунення зовнішніх труднощів і перешкод у змаганні до цієї мети, що від кількох років є головною метою українців - католиків у діяспорі. Повідомлення СКВУ в Оттаві було головною темою розмов і коментарів на багатьох зустрічах і зборах та приватно з кінцем м. тижня.

Дальшим предметом нарад в Оттаві була справа оборони нищених і переслідуваних Українських Церков в Україні та зорганізованої участи мирян в церковно - релігійному житті.

Комуністи облягають два американські табори в Південному В'єтнамі

Сайґон. — Північно - комуністичні війська від тижня обстрілюють ракетами й мінометами два ізольовані в джунґлі військові табори так званих „спеціяльних військ", популярно званих „зеленими беретами". Вночі з минулої суботи на неділю комуністи обстріляли 200 ракетами табір за 20 миль від місцевості Дак Сінґ, а також коло 200 ракетами обстріляли табір Дак Пек недалеко кордону Ляосу. Т. обидва табори є вихідними базами для висилання стеж проти північно - в'єтнамських військ, перекидуваних так званим шляхом Го Міня, що його комуністи перевели почерез територію Ляосу. В обох випадках комуністам удалося прорватись на терен таборів і за кожним разом відкидувано їх геть після важкого бою. Під час облоги тих таборів комуністам удалося збити сім американських гелікоптерів, які або перевозили ранених і підвозили підкріплення, або брали участь у боях обстрілюючи ворога скорострільним вогнем. В обох таборах поруч з американськими вояками воюють також південнов'єтнамські та добровільці з-посеред цивільного населення.

Президент Єгипту конферував з представником Державного Департаменту

Каїро. — Президент Об'єднаної Арабської Республіки (Єгипту) Гамаль Абдель Нассер прийняв спеціяльно для тієї цілі прибулого з Вашинґтону асистента державного секретаря для справ Близького Сходу, Джозефа Сіско. Участь у тій конференції взяв також єгипетський міністер закордонних справ Махмуд Ріяд. Після того Сіско мав довшу нараду з віце - міністром закордонних справ Саляром Ґогаром. Хоча Єгипет зірвав дипломатичні взаємини з ЗСА ще під час 5-денної війни проти Ізраїлю в червні 1967 року, закинувши ЗСА, що вони своїми бойовими літаками підтримували активно Ізраїль, проте згодом Нассер цей закид відкликав і хоч формально дипломатичні взаємини залишились зірваними, проте контакти між тими двома державами постійно зберігались. Ще під час перебування Сіска в Каїро Нассер у новій прилюдній промові закидав Америці, що вона підтримує збройну перевагу Ізраїлю постачаючи йому наймодерніші роди зброї. Сіско від'їхав з Єгипту до Ливану, Йорданії і Ізраїлю. В поворотній дорозі вступить на Кіпр. Сіско перевів був який десяток нарад з совєтським амбасадором у Вашинґтоні Анатолієм Добриніном в справі ізраїльсько - арабського замирення і добре знає становище Москви в цій справі. Нассер, як твердять газети, вірить, що ЗСА дійсно прагнуть замирення на Близькому Сході та не є щасливий, що Єгипет мусів узалежнитися від Москви і мусить терпіти на своїй території тисячі совєтських агентів.

ПРЕДСТАВНИКИ ЗУАДК ПЕРЕВЕЛИ РОЗМОВИ З РЕПРЕЗЕНТАНТАМИ ЮҐОСЛАВСЬКОЇ АМБАСАДИ

Філядельфія, Па. — Акція допомоги українцям в Юґославії, потерпілим під час землетрусу, проходить з помітним ентузіязмом, загальним зрозумінням та повним виявом братньої щедрости. Як уже звітовано у нашій пресі, українська спільнота склала досі, за посередництвом ЗУАДК-у, біля 400тисяч фунтів одягу, що його в більшості вже відтранспортовано до потребуючих осередків в Юґославії. В тому ж часі вислано теж відповідну кількість медикаментів вартости понад 26.000 долярів. Грошові збірки досягнули досі близько 25.000 дол. і саме цього роду збірку треба тепер значно посилити з огляду на те, що заіснувала реальна можливість побудови великого шкільного будинку в одному з центрів українського поселення в Юґославії, з відповідними культурно-розваговими влаштуваннями, що могло б послужити під час літнього сезону як осередок відпочинку і дозвілля для нашої молоді, що живе у тих центральних областях Юґославії.

Власне в тій цілі їздили до Вашинґтону, в четвер 9 квітня 1970 р., представники ЗУАДК-у, в особах його президента д-ра Володимира Ґалана і віце-президента д-ра Олександра Біляка. Вони відвідали юґославську амбасаду і перевели там ділові розмови відносно поодиноких проблем, зв'язаних з нашою допомоговою акцією, а особливо обговорили основніше можливості побудови згаданого культурно - виховного об'єкту та практичне зреалізування цього задуму.

В більше як одногодинній розмові, обі сторони обмінялись інформаціями, заторкнувши різні аспекти наміченого проєкту. Представники ЗУАДК-у ствердили помітну прихильність та ділову увагу зі сторони своїх співбесідників, які одверто виявляли своє признання тутешнім українцям за їхні харитативні старання та братню допомогу своїм потерпілим

(Закінчення на стор. 4-ій)

На голову Товариства „Рідна Школа" в Німеччині переобрано проф. Ст. Шаха

Мюнхен. — На річних зборах Товариства „Рідна Школа", створеного в 1966 р., після звітування й уділення абсолюторії уступаючій управі, на голову т-ва переобрано проф. Степана Шаха. Товариство має на меті утримувати й допомагати в Мюнхені Українському Інтернатові, в якому гуртується українська молодь з Німеччини й ін. країн. Крім загальнообов'язуючих предметів німецькою мовою, та молодь набуває середньошкільних знань з українознавства та одержує відповідне релігійно-національне виховання в українському дусі. Членами-засновниками Т-ва „Рідна Школа" були одинадцять українських центральних установ, у тому, як сказано в обіжнику з 22 березня 1970 р., „обидві наші Церкви". Тепер в інтернаті перебуває 35 учнів і учениць, майже вдвоє більше, ніж минулого навчального року. Крім українських пожертв інтернат одержує значну допомогу від західньонімецького уряду та від баварського крайового уряду. Товариство „Рідна Школа" робить дальші заходи, щоб, можливо, в майбутньому створити в Мюнхені українську гімназію для хлопців і дівчат. У комунікаті з нагоди п'ятих загальних зборів сказано, між іншим: „Ця справа є для нашої майбутности дуже важлива, бо лише в рідній школі зможе українська молодь одержати добре релігійно - національне українське виховання".

ЄВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Гра Віллі Брандта

Люди змінюються, проблеми залишаються. Але із зміною людей — приходить інший підхід до проблем та інше їх розв'язування. Центральною проблемою післявоєнної Німеччини був і по нинішній день залишився її поділ, — головною ціллю німецької політики було і далі є її об'єднання. Перший канцлер Німецької Федеративної Республіки, Конрад Аденауер, намагався відбудувати край із руїн. Він учинив „чудо", що його співтворець, Людвіг Ергард, став його наступником. Але, бувши передусім господарником, Ергард не був великого формату державним мужем, і тому на його місце прийшов Курт Георг Кізінгер. Всі вони три — християнські демократи, себто консерватисти, стояли на принципових негативних позиціях супроти „рідних" комуністів, які погодилися грати ролю лакеїв Москви у відірваній від цілості Східній Німеччині, супроти Польщі, яка зайняла Долішній Шлезьк по Одру-Ніссу, і Чехо - Словаччини, яка відібрала так званий Судетський край. За ціну звільнення німецьких полонених Аденауер погодився „нормалізувати" відносини з СССР і обмінятися з ним амбасадорами. Але загарбання Совєтами Східньої Пруссії і перейменування Кенігсберґу на Калінінград не могло піти в непам'ять.

Перший у післявоєнній Німеччині соціялістичний канцлер Віллі Брандт не заперечує проблеми об'єднання. Він змінив тільки тактику: замість бойкоту — шукає співпраці з СССР і його сателітами, сподіваючися, що таким чином будуть вигладжуватись яскраві розбіжності в поділених частинах Німеччини і що це облегшить об'єднання — у зміненій коньюнктурі. Ця тактика трудна й небезпечна. Бож не перестала існувати загроза збоку совєтського імперіялізму особливо після пересунення совєтських дивізій над чесько - німецький кордон. Китайсько - совєтське напруження продиктувало Москві дещо злагіднити курс супроти Західньої Европи. Це уможливило започаткування переговорів з Москвою, Варшавою і Східнім Берліном, які не закінчились. Але Брандт здискредитував би себе в очах земляків, якби погодився, щоб нинішній стан Німеччини залишився „навіки". Приїзд Брандта до Америки був манифестацією вірности Західньої Німеччини Атлантійському Союзові (НАТО) і доказом, що соціяліст Брандт так само як його попередники консерватисти, здає собі справу з того, що існування і безпека Західньої Німеччини залежить тільки від Заходу із ЗСА у проводі.

Тінь Леніна над Південною Америкою

„Сучасний етап революційного процесу в країнах Латинської Америки, — сказано в московській „Правді" з 21 березня, — характеризується поєднанням клясової і національно - визвольної боротьби. Роля пролетарських мас, що їх ведуть комуністичні і робітничі партії, зростає з кожним днем". Присвячуючи передову „Континент, що змагається", країнам Південної Америки, „Правда" мало не щодня публікує короткі вістки про те, що в різних містах країн Південної Америки відбувається тепер „святкування" століття з дня народження Леніна. Такими вістками ЦК КПСС заохочує мільйони читачів знову повірити в комуністичну ідеологію, намагається воскресити труп комуністичного „вчення" в самому СССР. Але не в цьому полягає головне завдання Москви відносно того континенту.

Як у ЗСА і в Канаді, так із ще більшим розмахом комуністичні партії, використовуючи демократичні свободи, наполегливо пропаґують „ленінське вчення" серед вільних народів. Для цього використовується всі леґальні методи: збори, фотовиставки з СССР, прийняття, демонстрування совєтських кінофільмів, видавання й розповсюджування різними мовами писань Леніна і ще більше — підмальованих писань про діяльність того організатора кривавого ЧК і гробокопа націй. Москва намагається всіляко використати неповороткість деяких урядів країн Південної Америки щодо соціяльно - економічного питання. Для точніших інструкцій, як саме плекати ідею большевицьких революцій у вільних країнах американського континенту, прибув до Москви Кастро з Куби; в південноамериканських країнах комуністи викрадають дипломатів і добиваються за них звільнення з в'язниць тих, які виступають проти законних урядів. Москва використовує притому не лише соціяльну проблему, вона заграє й на національних почуттях, мовляв, ЗСА „поневолюють" усю Південну Америку . . .

Тінь Леніна простягається на американський континент, який не знає, що означає комунізм - ленінізм на практиці.

ПЕРЕД З'ЇЗДОМ КРАЙОВОЇ ВИХОВНОЇ РАДИ

Виховання української молоді — одна з найважливіших проблем. Звичайно панує переконання, що це справа батьків, що тільки вони відповідають за виховання своїх дітей. Такий підхід дуже вузький і обмежений. Виховання молоді — це справа як батьків, так і всієї української спільноти. Родина — це основна частина спільноти, і для неї зовсім не байдуже родинне виховання, не байдуже, як родина виховує українську дитину.

Для української громади тут, в ЗСА, не байдужа і справа дошкільного, шкільного та позашкільного виховання її майбутнього члена в релігійному та національному дусі. Тож про те, яке обличчя повинна мати українська спільнота в майбутньому — мусимо дбати вже тепер.

Щоб завтра не було запізно, вже сьогодні мусимо спільними зусиллями, спільною працею защеплювати нашій молоді ті високі ідеали, що надихали наших світлих діячів в минулому в їхній праці для українського народу. Завдання української громади — сприяти виховному процесові, координуючи дії всіх виховних чинників - інституцій — родини, Церкви, дошкілля, школи, організацій молоді. Ця мобілізація й координація виховної праці пекучо потрібна саме тепер, коли ми є свідками безоглядного наступу на нашу молодь як з України, з метою повного її зросійщення, так і тут, з метою фізичного й морального її розкладу. Ми переконані, що відповідно скоординованою виховною працею зможемо з успіхом протиставитися черговому наступові на нашу молодь.

В історії українського народу знаходимо не один світлий приклад для виховання, як важливої життьової функції української спільноти. Такою важливою функцією всієї української спільноти в діяспорі стає виховання саме тепер, коли основний корінь українського народу на рідних землях не може явно служити тим високим ідеалам, що просвічували українському народові впродовж його тисячолітнього існування, не може передавати молодому поколінню цінних надбань українського народу, і коли поставлено перед ним стремління чужі й ворожі, що не сприяють розвиткові надбань українського народу, а навпаки — змагають до їх знищення.

Тим то українська спільнота у діяспорі мусить тверезо усвідомити свої великі обов'язки перед сучасним молодим і перед грядучим поколінням і свою глибоку відповідальність перед історією, щоб наші нащадки зуміли не лише затримати існування своєї спільноти на вже осягненому рівні, але й запевнили їй дальший розвиток, дальший поступ.

Щоб якась національна спільнота в діяспорі забезпечила своє існування, вона мусить постійно докладати якнайбільше зусиль для того, щоб між старшим і молодшим поколінням існувала постійна спільність певних прикмет і вартостей, щоб молодше покоління асимілювало ці прикмети й вартости, було з ними тісно пов'язане й успішно їх розвивало. Сприятливі умови розвитку можна забезпечити тоді, коли всі виховні інституції, всі виховники узгіднять між собою зміст і методи виховання, будуть їх відповідно координувати і здійснювати. Це — одна з основних передумов успіху виховної праці. Дотримання цієї передумови одностайности тим важливіше, що наші виховні принципи зустрічають поважні перешкоди, зовсім незалежні від нас. Це — перехрещування впливів інших виховних систем, філософські основи яких не завжди покриваються з тими ідеологічними засадами, які прийняв СКВУ і на яких має виростати українське молоде покоління.

Змобілізувати всі сили нашої спільноти для успішної координації виховних дій, їх реалізації та відповідного розплянування в найближчому майбутньому — ось найважливіші проблеми, що стають перед з'їздом Крайової Виховної Ради, який відбудеться у Філядельфії в суботу 18-19 квітня ц. р.

Ми певні, що цей з'їзд стане своєрідним Виховним Конґресом, який збере представників усіх наших центральних організацій. Він буде доказом, що справа виховання української молоді є дійсно справою всієї української громади. Ми певні, що у всесторонній дискусії над актуальними виховними проблемами представники центральних організацій знайдуть спільні шляхи для успішної координації виховних дій у всіх прошарках нашого громадського життя, шляхи їх реалізації для добра української молоді й українського народу.

Е. Ж.

ВЕЛИКІ РОЗЛИВИ РІЧОК

У південній частині території СССР, в тому й на півдні України вже зійшла крига з рік, але великі згромадження криги є ще й досі на півночі. У північній частині Дніпро, Десна та ін. річки ще не розмерзлись, хоча загальне потеплення прийшло цієї весни на 10 днів раніше, ніж звичайно. Річка Дон вже піднялась на 12 з половиною метрів — найвищий рівень за останні 75 років, і сподіваються, що вона затопить ще більше поселень. В басейні річки Сейм затоплено чимало сіл, але паводок там не високий. Більшість великих рік на території РСФСР розлились з такою силою, якої не заностовано вже від 90 років. Московська „Правда" з 8 квітня закликала населення СССР „вчасно підготовлятись до весняного розливу вод у кожному населеному пункті".

В. Несторович

СПРАВА ВІДНОВЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ УКРАЇНИ У ВІДПОВІДЯХ НА ПОЛЬСЬКУ АНКЕТУ

(1)

Три анкети, можна сказати цикл анкет, що зрушив польську еміґрацію і приніс 1713 відповідей з різних сторін світу, були ділом Станіслава Зажевського і ряду поважних польських установ. І так першу й другу анкету перевів Інститут Дослідів Крайових Проблем в 1967 році. Вони були скеровані до громадських діячів, політиків та відомих публіцистів. На них вплинуло 112 відповідей. Третя анкета була масова і фірмувало її „Коло Студій Міжнародних Справ при інституті ім. ген. Сікорського" в р. 1968. На неї вплинула 1601 відповідь. Більшість, бо коло 60% було з Америки, і то не з „американської Полонії" старих еміґрантів, а майже поголовно від нових еміґрантів. Опрацьована й опублікована вона щойно в половині р 1969, охоплює 6 сторінок* і дає основний погляд польської політичної еміґрації на справу Польщі і зв'язані з нею інші держави, зокрема СССР, що грає найважливішу ролю у розглядаючій в анкетах справі „незалежности (в лапках) в теперішності і дійсно незалежної в майбутності Польщі. Окреме питання стосується майбутности України, і ним займемось спеціяльно.

Анкета у справах польської державницької політики має 17 питань, з них аж 10 про Росію і комунізм. Подаємо їх у скороченні: Чи комунізм еволюціонує? Чи можлива його повна демократизація без революції? — А неповна? Чи комунізм „сателітів" може здемократизуватись без змін у системі СССР? Чи „сателіти" можуть вплинути на зміну внутрішньої політики СССР? Чи порозуміння поляків з СССР можливе? Чи демократизація Росії дала б Польщі незалежність? Якщо не з Росією, то з ким? Чи існує можливість використання конфлікту Росія — Китай для польської справи? — Ну й питання про підсовєтські народи, включно з українським.

Воно з черги 12-те, а саме: „Чи поляки повинні підтримувати постулят незалежности балтійських країн, Білоруси й України?"

Наперед подані відповіді критиків самого питання. Ян Рощак (ЗСА) каже, що питатись тепер на таку тему річ небажана так, як і порушувати справу Львова. — Збігнєв Карч (ЗСА) пише: „Я є прихильником незалежности кожного народу, який бажає і вміє за це боротись. Але вважаю, що застановлятись над тим, чи ми маємо право резиґнувати з постуляту інших народів, щоб не утруднювати собі порозуміння з Росією, є недоречним, навіть смішним. Ми ані не можемо давати нікому самостійности, ані зрікатись з неї в чужому імені. Я взагалі не бачу ситуації, в якій ми могли б порозумітись з Росією, отож у тому контексті є безпредметове, що ми думаємо про майбутнє інших народів". Ришард Болеслав Керсновський в і д повідає: Питання звучить, як гасло — „За вашу і нашу свободу", а поза тим відповідь не може бути речева. Поляки мусять в першу чергу боротися самі за незалежність і суверенність власної країни, і тільки тоді, коли це буде здійснене, можуть вони підтримувати самостійницькі аспірації інших народів. Росія, коли б була приперта до стіни, могла б погодитися на реституцію незалежности балтійських народів (тим то і наші надії на частинний зворот наших „східніх кресів"). Але я не припускаю, щоб у передбаченому часі будь - яка Росія могла погодитися на незалежну, суверенну Україну. До міражу Росії в етнічних кордонах дорога далека. Покищо двері замкнені, і не впихаймо туди наших пальців, бо це ані українцям, ані іншим народам, від віків гнобленим Росією, помогти не може, а нам пошкодить. — Вінценти Парадовський (ЗСА) вважає, що одним питанням не можна охопити всі ті народи, бо якщо йдеться, наприклад, про Латвію і Естонію, то сміливо можна відповісти „так", а щодо Литви, Білоруси й України — то справа інша: вони, по осягненні самостійности, негайно поставили б територіяльні вимоги, а знаємо, що апетити мають не найгірші. Як бачимо — це затемнює і так скомпліковану проблему. — Їм прийшов з поміччю д-р Кароль Познанський, який заявив, що питання „криво поставлене".

Речеві відповіді поділено далі на 3 групи: перша — з відповідями „так" безумовно, друга — „так" із застереженням, третя — „ні".

Група 1-ша: Казімеж Трембіцький рішучо підтримує постулят самостійности балтійських народів, Білоруси й України. І то не лише з традиційної симпатії до народів, які борються за свою свободу, але також з огляду на інтереси Польщі. Отож духова спорідненість сумується з почуттям політичної солідарности. Недоречним було б, пише він, ставити спори й кривди минулого вище, ніж конечність солідарної оборони спільних ідеалів. Це не повинно утруднювати нашого порозуміння з російським народом. Це мусить стати передумовою нашого порозуміння з росіянами. Однак, таке розуміння не можливе, поки російський нарід є послушним знаряддям імперіялістичного уряду і тоталітарного устрою. Було б передчасно займати вже тепер становище щодо взаємовідносин між т. зв. „совєтськими народами" після банкрутства совєтського імперіялізму. Вже сьогодні можна сказати, що ми будемо сприяти формуванню майбутности наших сусідів на підставі їх власної волі.

* Додаток п. н. „Звільнення з анкет" до польського літературного тижневика „Вядомосці" (ч. 1211 з 15 червня 1969 р).

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагує: Д-р Михайло Данилюк

ХІРУРГІЧНЕ ЛІКУВАННЯ ВІНЦЕВОЇ АРТЕРІЇ

Хоч сучасна медицина знає чимало нових методів лікування ушкодженої вінцевої артерії серця, все ж вони видаються недостатніми. Власне, вилікувати гострий випадок вінцевого захворювання або навіть і серцевий інфаркт (удар серця) тепер куди легше, як це було ще кілька десятків років тому. Модерні засоби ранньої діягностики, окремі відділи для лікування серцевих ударів, ряд нових ліків, а серед них антикоаґулянти, — все це дуже високо піднесло можливість хворим видужати. Але, як відомо, цього не вистачає.

Справа цієї недостатности виявляє себе у двох напрямах: часто люди після серцевого інфаркту хоч і видужують, але все ж не повертаються до повних сил та спроможности нормальної праці. З другого боку — і це буває ще частіше — є чимало людей, які не зазнали справжнього серцевого удару, але мають хронічну недугу вінцевої артерії. Кволість цієї артерії теж обмежує працю й активність людей, а до того майже щоденно загрожує можливістю гострого інфаркту. І тут, хоч модерні ліки й приносять значну допомогу, картина лікування таких хворих не завжди ясна.

Різні профілактичні засоби в лікуванні таких людей мають успіх лише тоді, коли недуга вінцевої артерії постає на базі іншого недомагання, яке можна виправити. Сюди, наприклад, належить високий тиск крови, високий вміст холестеролю в крові, діябет, затовщення з помітним надміром ваги, деякі недуги нирок і т. д.

Різним методам консервативного лікування прийшла з допомогою модерна хірургія з її широкорозвиненою галуззю т. зв. кардіосудинної хірургії, яка спеціяльно займається оперативним лікування серця і судин. Ділянка ця відносно молода, але в деяких частинах світу, зокрема в ЗСА, в останніх двох десятиліттях вона сильно розвинулась. Розвиткові цієї ділянки хірургії сприяли передусім такі фактори, як високовдосконалена анестезія (загальне знечулювання), винахід антикоаґулянтів для сповільнення процесу зціплювання крови, наявність сильнодіючих антибіотиків, модерного устаткування у вигляді таких машин, як штучне серце, легені, різних ліків для реґуляції праці серця та судин і ін.

Кардіохірургія підійшла до проблеми лікування вінцевої артерії, як іноді жартома кажуть спеціялісти, „дуже просто". Адже всі симптоми недуги вінцевої артерії полягають у тому, що ця артерія має звужений прохід і тому не постачає до серцевого м'яза (міокарда) достатньої кількости крови, а з нею й поживи та кисню. Отже, щоб розв'язати завдання, треба або дати можливість вінцевій артерії краще працювати, або доводити до серцевого м'яза свіжу кров іншим шляхом, поза кровобігом вінцевих судин. Над цими проблемами працювали кардіохірурги два десятки років, і тепер вони можуть похвалитись великими досягненнями. Десяткам тисяч людей уже забезпечено нове постачання крови до серцевого м'яза, і їхнє життя, дуже правдоподібно, не буде вкорочене внаслідок недуги вінцевої артерії.

Ця ділянка хірургії передусім вдосконалила методи діягнози: сьогодні можлива вже — і то нескладним методом — артеріографія вінцевої артерії. Це — введення у серце та вінцеву артерію контрастового матеріялу, який дуже докладно показує на знімках всі вади артерії. З такого дослідження хірурги роблять висновок, чи дана особа може одержати допомогу оперативним методом.

Маючи до розпорядження інші методи дослідження серця, знаючи загальний стан людини, а також використовуючи докладну фотографію вінцевої артерії, хірурги приймають той чи інший метод операції. Таких методів в основному є два: 1. якщо вінцева артерія взагалі квола у якомусь своєму відгалуженні і посилити її неможливо, хірурги вшивають у кволу частину серцевого м'яза внутрішню артерію грудної залози, яка лежить найближче до серця в грудній клітці і без якої грудна залоза може обійтись. 2. Коли ж вінцева артерія звужена лише в одному місці, через яке сповільнюється постачання крови м'язові, тоді хірурги роблять ще складнішу операцію, вшиваючи кусник перещепленої вени між аортою і здоровою частиною вінцевої артерії поза місцем зауження.

В одному і другому випадку серцевий м'яз починає одержувати додаткову кров, якої йому не вистачало при кволості вінцевої артерії, і це забезпечує йому нормальну працю. Такі операції переводять тепер як тим людям, що вже мали серцевий удар, так і тим, що його не мали, але мають наявну недугу вінцевої артерії. Методи вдосконалюються, і є всі дані припускати, що вдосконалюватимуться далі, даючи десяткам тисяч недужих людей нові надії.

Ділянка цієї хірургії розвивається також в Україні, але, на жаль, не так, як це бажалося б. Перешкоди там — очевидні, бо все „йде з центру", і привілеї кращої праці, устаткування та засобів присвоюють собі медичні заклади в Москві, Ленінграді тощо. Одним з кращих українських кардіохірургів є проф. Микола Амосов, киянин, директор одного з дослідчих інститутів у Києві. Методи його праці та вдосконалення в кардіохірургії відомі не лише в Україні, але й в цілому Совєтському Союзі та в Европі. Його книжка „Думи і серце", написана українською мовою і видана кілька років тому, варта уваги не лише лікарів, але й літераторів.

I. Вовчук

ПРОТИ МІТОТВОРЕННЯ В ОН

ЛЕНІНСЬКИЙ СТИЛЬ

(1)

Майже півстоліття лежить на Красній площі в Москві, в мавзолеї мумія кольору загуслої крови. То спочиває труп Леніна, учителя большевизму, заповіти якого вірний учень Сталін завершив і оформив у сатанинську псевдорелігію московського большевизму.

Диктатура без диктатора, без боввана-ідола не може довго існувати. Московські володарі, учні і спадкоємці Сталіна, борсаючись у протиріччях і кризах розладованої імперської системи, що є черговим виявом московського великодержавства, пригадали про мумію. Пригадали і взялися накинути поневоленим большевицькою імперією націям і світові, про здобуття якого марять у Кремлі, московсько-большевицьке божище. Увіковічнити Леніна як „великого гуманіста", щоб улегшити „шлях соціялістичної революції і здійснення диктатури пролетаріяту, яким рано чи пізно підуть усі народи", — як марять большевики. (Програма КПСС, ст. 18-19, 1965).

Почалася вакханалія на ввесь світ. В імперії вдарили в бубни журналісти, заскрипіли пера вірнопідданих письменників, заспівали поети з рабською душею. Сотні статтів, оповідань, малюнків, скульптур — все звеличує ідола Леніна. За що? Сталінова дочка, Світлана Аллілуєва, в своїй книжці „Тільки один рік" пише: „Ленін поклав підвалини однопартійної системи, терору і найжорстокішого винищення всіх інакомислячих. Він був батьком усього того, що Сталін потім завершив".

В спогадах А. Н. („Н. Р. С", 17. 3. 1970), людини, яка близько співпрацювала з Леніним, подано опис засідання Ради Народних Комісарів, де вільної думки було менше як в оточенні Гітлера. Ленін, головуючи, мало слухав учасників, він полагоджував справи більше записками. На тому засіданні він передав Дзержинському записку, в якій запитував: „Скільки у нас ув'язнено контрреволюціонерів?" Голова ВЧК Дзержинський написав: „коло 1 500" і повернув записку. Ленін прочитав і поставив хрестика. Дзержинський, одержавши назад цидулку з хрестиком, вийшов. Засідання продовжувалось. А на другий день стало відомо, що всі ті „контрреволюціонери" були вночі розстріляні.

Такий був стиль Леніна, який учив, що „в політиці немає етики, є тільки доцільність".

Культура? — „Ми революціонери, — говорив Ленін, — я не ізою, чому нам треба доводити, що ми знаємо всі здобутки світової культури. Щодо мене, то я не завагаюсь проголосити себе варваром" (з промови Н. Лайонса 4. 12 в Гантер коледжі). Звідціля, мабуть, і походить нинішнє большевицьке вчення про дві культури: пролетарську і буржуазну.

Видно, добре попрацювала дипломатія імперії - СССР, щоб затуманити світові міт про „гуманіста" Леніна. Це правда, що В. Ленін є історичною постаттю XX століття. Його вплив на створену ним партію і на людей був великий. Але який характер того впливу, які наслідки? Велич Леніна така, як у свій час була велич Нерона, Каліґули, Чингізхана, а за наших часів — Сталіна, Гітлера. Всі вони були великими у жорстокості, у зневазі до людського життя, безпощадними до всіх, хто інакше думав, і всі мали великі організаційні здібності.

Ленін — гуманіст! Досить простежити всю діяльність його в партії і в уряді, щоб переконатись, що була вона антилюдяною. Він керувався і сповідував правило, що для досягнення мети всі засоби дозволені: брехня, шантаж, фальсифікація, підступ, убивство окремих людей і цілих кляс. Проголошуючи його великим оборонцем прав людини, комісія ОН тим самим намагається виправдати всі злодіяння большевиків з Леніним на чолі. Коли Ленін гуманіст, тоді гуманними треба визнати і всі способи побудови імперського соціялізму, з маренням большевиків про злиття всіх націй в імперській калюжі. Большевизм, здійснюючи те марення, спричинив нечувані в історії людські жертви. Зайво повторювати, що ленінський шлях побудови соціялізму, який нині накидається світові через ОН, коштує людству море крови і гори трупів людей, що загинули від голоду, холоду, розстрілів, заслань і концентраційних таборів. А крім того ленінський шлях привів до відновлення кріпосницької системи для більше як ста мільйонів селянства, запровадив каторжний режим для робітників і позбавив будь-якої свободи всіх.

Це відомо, і не треба було б про це згадувати, коли б не поширена думка, що большевицькі жертви треба забути, вони, мовляв, були неминучі при соціяльному струсі. Люди, що так думають, або прикидаються, що не розуміють, або свідомо затуманюють світ. Бож нинішня побудова комунізму в СССР є, як марив Ленін, тільки етапом „до творення єдиного, за пляном реґульованого пролетаріятом всіх націй, світового господарства, як одного цілого" (том 41, ст. 164 — „Правда", 12. 29. 69 р.). Керівництво імперії, в усьому наслідуючи Леніна, вірить що імперський соціялізм, який будується за законами ленінізму, „забезпечить соціяльно - економічну єдність народів в національнім і в інтернаціональнім маштабах", („Правда", 12. 23. 69.) Простіше кажучи, ленінізм в імперських політиків Кремлю це зброя, користуючись якою, проводирі імперії марять перебудувати світ за єдиним пляном ленінізму.

Посилаючись на універсалізм комунізму, Ленін відривав національне визволення від соціяльного і узалежнював національне визволення від перемоги соціялізму. В обіг пускалося одно з неперевершених своєю брехливістю гасло про право націй на самовизначення, „вплоть до отделения".

Ленінове підступство

Знаючи, що нації з тугою чекали на своє самовизначення, Ленін вживає те гасло, як політичний трюк. Навіть проголошуючи війну Українській Республіці, він, як голова Ради Народних Комісарів РСФСР, в меморандумі про війну згадує право України на відокремлення. Тільки право! А щоб заспокоїти національну совість москалів, доводить їм, що „большевицьке самовизначення" не пошкодить новій, тоді відновленій імперії. „Інтереси (не по-хлопському зрозумілої) національної гордости великоросів збігаються з соціялістичними інтересами великоруських і всіх інших пролетарів" (В. Ленін, том 18, ст. 183). Імперський соціялізм будував Ленін, спираючись на гордості великоросів, а для годиться між іншим, в дужках згадує і всіх інших, щоб заохотити зрадливих людей інших націй дістати своє місце в панівній касті імперії.

(Далі буде)

В Боффало відзначено 20-річчя смерти сл. п. ген.-хор. Тараса Чупринки

Українська громада в Боффало за ініціятивою Організацій Українського Визвольного Фронту, молодечі організації Пласт і СУМ, щоденна українська радіо програма Василя Шарвана та 22-ий Відділ ООЧСУ, по своїх спроможностях відзначили трагічні 20-ті роковини з дня смерти Тараса Чупринки.

5-го березня українська радіопрограма Василя Шарвана в цілості присвятила свою програму цьому легендарному лицареві, на якій пролунали революційно-повстанські пісні, голова програма Голови Проводу ЗЧ ОУН Ярослава Стецька, що продовжувався 6 і 7 березня коментарем проф. Зенон Саган.

8-го березня в ранніх годинах відправилися Служби Божі й панахиди за спокій душі сл. п. Романа Шухевича — Тараса Чупринки в УПЦ св. Тройці в Чіктовага, УКЦ св. Івана Хрестителя на Блек-Рак'та в каплиці Матері Божої в Боффало, в яких місцеві молодечі організації Пласт і СУМА взяли зорганізовану участь.

В п'ятницю у вечірніх годинах в українському домі „Дніпро" сумівська молодь та в неділю по скінченні Служби Божої й панахиди в приміщенні церковної залі пластова молодь разом з своїми членами управ та запрошених гостей, перевела святочний апель всієї організованої молоді, на якому виголошено промови старших членів та деклямувала й співала молодь.

За ініціятивою 22-го Відділу ООЧСУ 8-го березня в „Дніпрі" відбулися святочні сходини, які відкрив і ними проводив культ.-освіт. рефер. Микола Пінкас.

Святочну доповідь виголосив д-р Михайло Лоза. Він пригадав слова проф. Вовчука з 1950 р. „Україна втратила лицаря....Але чи справді втратила? Ні.Великі люди та ще лицарі не вмирають. Вони вічні. Вони живуть в пам'яті народу, в історії, в мистецтві народу. Не вмер і Тарас Чупринка".

Д-р Михайло Лоза закінчив промову: Чупринка перейшов до історії. Народ, що бореться, змагається, потребує світлої традиції. Хоч як ми болісмо над великою втратою в особі генерала Тараса Чупринки, то разом з тим наше серце сповняється гордістю за те, що Боже Провидіння в переломовий час нашої історії післало нам світлого мужа — зразкового вояка, провідника, зразкового патріота, який все поклав на жертівник волі: — своє власне життя, долю найближчої рідні, — свою дружину і дітей.

Хай вічна пам'ять буде великому Лицареві і Герові".

Святочні сходини закінчено співом „Не, пора; не пора..."

Микола Пінкас

Інж. Гриць Василевський інформує ОН про „гуманізм" Леніна

Гаррисбург, Па. — Інж. Гриць Василевський ще у вересні 1969 р. написав до Об'єднаних Націй у Ню Йорку листа, прохаючи, щоб йому надіслали матеріяли-постанови НЕСКО при ОН про відзначування річниці Леніна. Одержавши фотокопії таких постанов, у яких ЮНЕСКО підкреслює так зв. гуманізм Леніна, інж. Г. Василевський відіслав до ОН, Відділ Прав Людини листа з 25 березня 1970 р., в якому пише, що він є одним із щасливців, який уникнув „гуманних ідей Леніна". До листа він приклав різні витинки, фотокопії з совєтської преси, в тому і з Московської „Правди" з 1967 року, де в статті „Ілліч о чекістах" сказано, що Ленін був душею й організатором ЧЕКА — політичної поліції й війська, які без судів винищували фізично сотні тисяч людей на просторах колишньої царської імперії, згодом переназваної большевиками на СССР. Крім того, інж. Г. Василевський надіслав до ОН - ЮНЕСКО фотокопію проклямації англійською мовою Радіостанції „Вільна Азія", в якій говориться, між ін., що день народження Леніна 22-го квітня це радіо проголошує Днем вшанування пам'яті усіх жертв комунізму. До редакції „Новості прес ейдженсі" в Москві, що видає англомовний „Спутнік" автор листів пише, дадаючи на адресі спереду до слова „спутнік" дві літери „ра".

АМБАСАДОР ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ НЕ ЗАХОТІВ прийняти американського мультімільйонера Росса Перота з Тексасу, який прибув до столиці Лаосу Вієнціяну у товаристві своїх приятелів, 5-ох американських жінок, що поїхали розшукувати своїх загинулих чоловіків, і кругло 100 журналістів. Перот з усіма тими особами вичікував кілька годин перед будинком північно - в'єтнамської амбасади у Вієнціяні — даремне. Зате негайно впустили тутаж трьох американських противників В'єтнамської війни, які поїхали через Лаос до Північного В'єтнаму. Візвавши з тієї комуністичної амбасади, один із тих пацифістів, проф. Ноам Хомскі з Массачусетського Інституту Технології, заявив, що Перота не допустили до амбасади, бо його добродійна акція є тільки пропагандою.

ВІСТІ З ТОРОНТА

У ПОКЛОНІ ШЕВЧЕНКОВІ. Шкільний Шевченківський Комітет під патронатом КУК влаштував 15 березня в найбільшій концертовій залі Торонта Мессей Гол концерт у честь Тараса Шевченка. Концерт влаштовано силами всіх шкіл Торонта, що вже стало традицією нашого міста, коли вся молодь збирається у поклоні Шевченкові. У програму концерту входили продукції: Збірного хору рідних шкіл ім. св. Йосафата, ім. Ю. Липи, церкви святого Миколая, св. Петра і Павла (Скарборо) УНО-Торонто-місто) та ім. Т. Шевченка (Етобіко). Збірний хор під проводом С. Гарасовського при акомпаньяменті Христини Гарасовської, відспівав — „Заповіт" Стеценка, „Вечір" — Гайворонського, „Реве та стогне" і „Ой діброво, темний гаю" Степового та при кінці концерту національний гимн „Ще не вмерла Україна". Реферат „Шевченко - ідеаліст" добре виголосила учениця 4-го курсу українознавства ім. І. Котляревського — Валя Духнай. Низка деклямацій, монтаж Р. Завадович „Краса України" (рецитації), та групові виступи шкіл були гарним і гідним відзначенням молоддю Пророка України. Концерт пройшов з успіхом.

ГРОМАДСЬКЕ ВІЧЕ. Відділ КУК влаштував в неділю, 5 квітня в залі УНО при вул. Коледж о год 4-ій пополудні велике громадське віче-зустріч з громадянством. На порядку дня: Діяльність КУК і національна вкладка, та проєкт нового податкового закону і наше до нього становище.

НОВИЙ ЖУРНАЛ „ЕСТАФЕТА". При видавництві „Гомону України" почала працювати редакція нового журнала „Естафета" який буде виходити двічі у рік присвяченій літературі, мистецтву, науці й критиці. На чолі його Асоціяція Діячів Української Культури. Головний редактор — д-р Б. Стебельський, мовний ред. — В. Давиденко. Перше число журнала робить миле враження з обкладинкою мист. В. Ласовського і містить високоякісний мистецький і науковий матеріял.

ГРАДУАЦІЙНИЙ БАЛЬ. Український Студентський Клюб при Торонтонському Університеті влаштував, 28 лютого градуаційний бальбенкет на терені університету у вигідних приміщеннях „Гарт Гавзу". Голова клюбу — це п. Орест Новаківський. Першим його головою був теперішній голова Канадійського Лікарського Товариства д-р Кучерепа, який мав доповідь на бенкеті, розказуючи про його працю. Орест Новаківський запевнив, що в лавах студентської молоді відроджується і палає український дух. 20 студентів цього літа мають виїхати в західні частини Канади, щоб там своєю працею засвідчити відродження і посилення українського духа в Канаді. Заступниця голови п-а Дарія Антонишин говорила від градуантів, і п-на Петришин від СУСК. Вони підкреслювали, що велике число студентів вибрали вже шлях своїх батьків у допомозі українському народові. У ц. р. градували 32 члени Українського Студентського Клюбу. Кожний з них одержав нагороду, книжку — „Леся Українка" — англійською мовою, яку уфундував відділ КУК.

ЮВІЛЕЙНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ. Громадський Комітет при Катедрі св. Володимира в Торонті приготовляється до ювілейного відзначення 75-річчя визначного громадського, політичного і церковного діяча — інж. Івана Яцишевського. Принятя відбудеться в суботу, 4-го квітня у 7-ій год. вечора у приміщенні Православної Катедральної Громади при вул. 404 Бетгурст. Своєю віддано працею, активністю і соборним до неї підходом інж. Яцишевський з'єднав собі признання і пошану в широких колах нашої громади.

ДОПОВІДЬ ПРОФ. БОЦЮРКОВА. 3-го березня в приміщеннях Українського Інституту св. Володимира при вул. Спадайна відбулася цікава доповідь проф. Оттавського Університету В. Боцюркова на тему „Релігія й атеїзм у Совєтській Україні". Доповідач вказав на ті процеси, які назрівають в Україні у зв'язку з посиленням атеїстичного наступу безбожницького режиму, підкреслюючи, що в той час, коли число офіційних церков меншає, число віруючих більшає. Вірні побороють всі труднощі і закріплюють свою віру у Божі правди і закони.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СТ „УКРАЇНА". Спортове Товариство „Україна" відкриває нову сторінку своєї праці. 22 лютого Загальні Збори обрали нову управу в складі: Михайло Шмотолоха — голова, інж. Ю. Спольський — заступник, Орест Гірак — 2-ий заступник голови, Михайло Вернюк — секретар, Антін Ковальчук — скарбник, Ярослав Вільк — культурно-світній референт, Микола Лебяк — господарський референт, інж. Мирослав Осадчук — англомовний секретар і представник до Національної Ліги, Богдан Назарко — ланковий шахів, Володимир Заналуцький, Борис Гуль, Володимир Борецький, Олександер Скопець, Юрій Насаннок — спортова референтура і Іван Голдун — член. Збори приняли цілий ряд постанов про активізацію Т-ва. Новонабутий дім для товарисько-клюбних потреб — це позитив у розгортанні праці.

В. Дідюк

Ленінське збіговище відбулося у Ню Йорку

Ню Йорк. — Без повідомлень - розголосу 5 квітня відбулось в „Ірвінг Плаза Гол" „урочисте" збіговище комуністів і комунізантів слов'янського походження, які доповідями та резолюціями відзначили 100-ліття провідника большевицько - російської контрреволюції Ульянова Леніна. В резолюціях заявляється „Всіх прогресивних людей слов'янського походження, щоб вони і в інших містах ЗСА робили подібні збори, які мали б бути „новою віхою в боротьбі за реалізацію гуманних ідей Леніна" у світовому маштабі. Поминаючи таке расистівського типу відділення групи американців слов'янського походження, варто назвати доповідачів, між якими був і представник комуністичної газети „Дейлі Ворлд". Виступали з прославлюванням Ульянова-Леніна та закликами реалізувати його „ідеї" у країнах вільного світу: проф. Дж. М. Маршалк із Ню Гейвену, представник ССР Смірнов, редактор газети „Русскій Голос" Яхонтов, представники СССР М. Тарасов і Поляничко, який перказав спекулятивне твердження Ульянова - Леніна, мовляв, „Україна можлива" тільки в єдності між українськими і російськими робітниками.

Балтімор вітає філядельфійських пластунів

(А. М.-Чп.) — Балтімор вітає вас: Вітає, щоб нав'язати пластову дружбу. — Привітав нас, філядельфійських пластунів, Станичний Балтіморської Пластової Станиці пл. сен. д-р А. Лемішка на початку пл. стрічі 15-го березня ц. р. І хоч надворі зимно, тут з кожного кутка повіває теплом. Заля заставлена столами. Перехили в ш и голівки, цікаво приглядають ся гостям не лише балтіморські пластуни, але і свіжі весняні квіти, що прикрашують столи. Тепла вечеря приготована матерями, справжній пир для перемерзлих, зголоднілих пластунів, що в повороті із пластового Шевченківського Апелю у Вашингтоні загостили до Балтімори. Гаміно, весело!

— О, як давно ми не бачилися! Зустрічаються друзі, знайомі. Дзвенить сміх, а у сценою стукоче молоток. Це наш драматичний гурток приготовляється до виступу. Перед занавісою, пластуни юначки гуртка „Незабудька" із Філядельфії відспівали три пісні. Залунали оплески. Бо не лише гарно співали, але з гітарами у вишитих кептарях, творили мальовничу картину.

Погасло світло на залі, відкрилася занавіса. Музика пані Роксоляни Гарасимович захоплює слухачів, її вміло передає симпатична акомпаньяторка ст. пл. Оленка Куземська. Почалася п'єса „Дедьо". І ви бачите, як „Дедьо" з Чорногори показує пластунові Америку. Перед вашими очима пересуваються картини. Українські пластуни з Франції, Італії, Німеччини віднаходять себе і першу, першу пластову станицю на новому терені. Переживаєте разом з ними, смієтеся, вслухуєтеся у їхні пісні.

— Зірка в пластову хустину вклала незабудку синю . . . співають дівчатка. І напевно так наша сьогоднішня зустріч покладе незабутній спогад у серця балтіморських пластунів! Сценка доходе до кінця.

— Ти що? У тебе сльози? — питає „Дедьо" пластуна. І цими словами мг запитати кожний присутній на залі свого друга, не помічаючи власних очей . . . зі зворушення, з радости. Пл. сен. д-р А Лемішка викликає на сцену автора і аранжера п'єси:

— Хочу вам представити: пан Зенон Чайківський, автор „Дедя", режисер і керівник пл. драматичного гуртка у Філядельфії . . .

— Наш пан Чайковський, підхопилють зі залі щасливі філядельфійські пластуни.

— А заля дзвенить бурхливими оплесками і навіть наші актори не можуть їх заглушити своїм грімким СКОБ!

Мгр О. Луцький, діловод преси КПС і редактор пл. сторінки „Скоб" у своєму слові підкреслює, що йому приємно писати до преси про добрі почини пластунів та пластову дружбу. Станичний пл. сен. Р. Левицький просить на сцену пл. сен. д-р А. Лемішку і станичну старшину Балтімору та вручає їм на знак дружби відзнаки 20-ліття нашої станиці. Професор С. Михайлишин, голова Пласт - Приюту теплими словами прощає нас, гостей, щиро дякує за виступи. Усі присутні і гості взявшися за руки співають розмріяні пісню „Ніч вже йде".

— До побачення! З повними жменями „солодкого" „надорогу" спішимо до автобусів, коло яких командант транспорту пл. сен. Ст. Кушнір дбайливо підраховує, чи всі 111 вертаються назад до Філядельфії.

Ось де наша брава молодь!

Озон Парк при праці для потерпілих в Баня Луці

На заклик Високопреосвященнішого Архиєпископа Кир Гавриїла Букатка прийти з поміччю потерпілим від землетрусу в Баня Луці, одному із найбільших осередків українського поселення в Югославії, одною із перших відгукнулась наша громада в Озон Парку Н. Й. Впр. о. парох Любомир Мудрий прочитував листа - благання про поміч під час св. Літургії і заохочував вірних простягнути поміч руку братам в крайній потребі. Добрі і жертвенні парохіяни прийняли слово заохоти по-християнському і в скорому часі зложили в готівці суму 500 долярів. Зібрані гроші о. парох пересилав прямо на руки Високопреосвященнішого Владики Кир Гавриїла. В парохії розвинулась широка акція збірки одягу. Люди масово зносили в доброму стані одяг. В церковній залі одяг сортовано і паковано. На протязі перших 3-ох тижнів відставлено до збірково пункту ЗУАДК-у в Джерзі Сіті, Н. Дж., а 12-го березня доставлено туди ще одно авто одягу. Досі збірково пункту понад 7,000 фунтів одіння і взуття.

На заклик Преосвященного владики Кир Йосифа Шмондюка, переведено в парохії другу грошову збірку, яка дала 356 долярів. Зібрані гроші вислано до Єпископської Канцелярії в Стемфорді. Всіх грошей зібрано в нашій малій громаді 856 долярів. Високопреосвященний Кир Гавриїл прислав сердечну письмову подяку на руки отця пароха, яку відчитано в церкві. Також Кир Йосиф прислав подяку за переведену збірку в парохії, і отець парох відчитав її вірним. Це їм дало заохоту до жертвенности та допомоги потерпілим, і збірка продовжується.

На цьому місці бажаю підчеркнути вимкову жертвенність і посвяту цій справі Пань і Панів, які допомагали сортувати і пакувати/зібрані речі. Не можна помянути і тих, котрі допомогли доставити зібрані речі до збірного пункту ЗУАДК-у в Джерзі Сіті, Н. Дж., які віддали своє авта до диспозиції, це д-р. В. Федорців, п. Ля Беміля, власник похоронного заведення і п. Ст. Вовчук.

Р. К.

ВИСВІТЛЮЄ МОНТАЖ „ІСТОРІЯ УКРАЇНИ В ОБРАЗКАХ"

Філядельфія.— В домі Молоді СУМ при Олд Йорк вулиці у Філядельфії п. Іван Струк показав 8-го березня монтаж, зладжений з кольорових прозірок, під назвою „Історія України в образках". Автор зладив таку серію з допомогою мистців, істориків та ін. осіб. І. Струк є членом УНСоюзу та довгий час був секретарем 324 Відділу УНС.

УКРАЇНСЬКА БІБЛІОТЕКА ПРИ „САМОПОМОЧІ" ВІДКРИТА ДВІЧІ ТИЖНЕВО

Ню Йорк. — Заснована в половині 1950-х років при Відділі „Самопомочі" українська книгозбірня, з ініціятиви відомого громадського і союзового діяча проф. Михайла Лисогора, нараховує тепер близько 1 700 томів. Чималий дарунок зробив для цієї книгозбірні сл. п. Іван Тиктор. Нещодавно п-і Е. Козицька та О. Ленькова перелянули книжки, упорядкували картотеку. В бібліотеці переважають українські книжки, є також англійською мовою, але на українську тематику. Багато книжок для дітей і молоді. Бібліотека „Самопомочі", як повідомляє журнал „Наш Світ" ч. І/1970, відкрита двічі на тиждень: що-вівтірка і що-п'ятниці, від 6 до 8 г. вечора.

Лікарський панель в Ню Йорку

Лікарі Метрополітального Відділу Н. Й. зорганізували широкий панель про проблеми молоді.

Панель під загальною темою „Кво вадіс" відбувся 24 березня. Він був зрівноважений на тлі проблеми, які повно виражали завдання часу.

Д-р Роман Осінчук: „Слідами предків", д-р Ростислав Сочинський: „Кво вадіс арс медіка?", д-р Богдан Олесницький: „Криза в середовищі американської молоді", д-р Микола Кузьмович: „Українське мистецтво поза батьківщиною", д-р Нестор Товарницький: „Роля студентів у спільноті", д-р Юрій Сай: „Випадки в педіятричній хирургії", д-р Юрій Попель: „Недуга ока", д-р Юрій Савицький: „Завдання Українського Лікарського Товариства". Д-р Володимир Гук був координатором.

Суворий зміст комплекс, розумні елементів, монтаж живлотворних міркувань, кукіль особливостей, зразкова самодисципліна — були давніми атрибутом хвилюючого панелю про гострі соціяльні проблеми сучасности.

Безперечно учинні в громадській діяльності лікарі вглибилися в суть проблем і майстерно пройшли шляхом наміченої композиції.

Поряд із швидким лякомізмом згаданого сеньйорату, був виразний виступ одбардованого нашого молодшого покоління. Молодші колеги загострили увагу зразково окресленої концепції, де два лікарі досягли вирізности дійства презентації фахових спеціяльностей. Вони — це наша будучність, це перші зразки, які почали студії в ЗСА. Похвала гідним насліднинам.

Помітне місце вдало відтворили медики аналізою хороброго цілеспрямовання нашого студентства.

Насвітлюючи чимало важливих факторів із сучасного періоду нашого комплексу, вдало знайшли зрозумілу співзвучність.

Безперечно, — це замітний крок до кращого формування спільної думки і дії. Це була конференція рівного з рівним.

Не все можна вичерпати за один вечір. Плянується продовжувати спільні зустрічі, для гармонійного завершення. Молодь вела себе коректно. Виявила не лиш динаміку, але практичне вміння і толерантність.

Наявною недостача поінформованости про минуле, а під сучасну пору брак належної комунікації.

Щоб цей засів доброї волі й раціонального мислення не був лише голослов'ям, просимо, щоб цей сам панель обмірковував із архітектами, економістами та ширшим громадянством прид бання своєрідного українського „Коунтрі Клуб", який так дуже конечний для Метрополії.

Висловлюючи надію на вдале вирішення, приємно було бачити батьків з дітьми, ба навіть, бабунь з внуками, і це доказує, як актуальною проблема „Куди іти?".

Секції Дружин Лікарів дякуємо за перекуску, д-р Б. Панчукові за господарювання.

Д-р М. Гук

В глибокому смутку ділимося з Рідними і Знайомими сумною вісткою з України, що відійшли у Вічність: у Львові дня 14-го грудня 1969 р. на 90-му році життя наш Найдорожчий ТАТО і ДІДУНЬО

бл. п.

РОМАН ДАВИДОВИЧ

бувший вижчий урядовець Банку Господарства Крайового.

В Ожидові, дня 24-го грудня 1969 р. на 86-му році життя наш Дорогий СТРИЙКО

бл. п.

о. ЄВГЕН ДАВИДОВИЧ

довголітній парох Ожидова, пов. Золочів.

ІРЕНА з мужем СТЕПАНОМ ВАЛЮТА і дітьми: АННОЮ і РОМАНОМ

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашого Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА і ДІДУНЯ

бл. п. Полковника

ВОЛОДИМИРА ІВАНОВИЧА КЕДРОВСЬКОГО

буде відправлена

у вівторок, 21-го квітня 1970 року

о год. 9-ій рано в Церкві СВ. АНДРІЯ в Савт Бавнд Брук, Н. Дж.

ЗАУПОКІЙНА БОГОСЛУЖБА

Щиро прохаємо Приятелів і Знайомих про Молитви за спокій душі Покійного.

Дружина — КАТЕРИНА і син — ЮРКО з Родиною

Замість квітів на свіжу могилу сл. п. ЮЛІЇ ЛИШЕГИ-МОРОЗ складають 25 долярів на цілі НТШ в ЗСА

Михайло і Сабіна ТУРЯНСЬКІ

Ню Йорк, Н. Й.

НАСПІЛА БОЛЮЧА СУМНА ВІСТКА З УКРАЇНИ, ЩО В НЕДІЛЮ, 5-го КВІТНЯ 1970 Р. УПОКОЇЛАСЯ В БОЗІ, НАША НАЙДОРОЖЧА І НЕЗАБУТНЯ МАМА І БАБУНЯ

бл. п.

АННА з БАЧИНСЬКИХ СТЕЦЮК

ПРОЖИВШИ 84 Р. ТРУДОЛЮБИВОГО ЖИТТЯ.

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ І ПАНАХИДИ БУЛИ ВІДПРАВЛЕНІ В ЧЕТВЕР, 9-го І В СУБОТУ, 11-го КВІТНЯ 1970 Р. В ЦЕРКВІ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ.

В ГЛИБОКОМУ СМУТКУ:

син — ВАСИЛЬ
сестра — КВІТКА
доньки: ГАЛЯ (в Україні)
МАРІЯ ПІДГОРОДЕЦЬКА
внучки: ЛІДА (в Україні)
ЮРКО з дружиною КАТЕЮ
ТА ВЛИЖЧА І ДАЛЬША РІДНЯ ТУТ І В УКРАЇНІ

Турботи про долю української мови збоку „Літературної України"

Київ. — „Літературна Україна" з 3-го квітня 1970 р. помістила листа читача Л. Сотника з міста Александровськ-Сахалінськ, з обвинуваченням молодих українських письменників, які „досить грайливо ставляться до мовного фонду народу. Читаєш деякі книжки і ловиш себе на думці, що їхні автори не літератори, а циркачі, які прагнуть утнути щось таке супероригінальне, якого ще й світ не бачив". Автор листа інформує, що він був в одному з колгоспів на півдні України. Колгоспники там нарікали на відсутність підручників з української мови, „хоч у Запоріжжі їх скільки завгодно", та в один голос заявляли, що „тепер так пишуть, говорили вони, що ми не доберемо що й до чого". Автор листа зазначає, що ті колгоспники добре розуміють мову Т. Шевченка, М. Коцюбинського, О. Вишні. „Бездумне захаращення літературних творів діялектизмами, гальванізація архаїзмів стали якоюсь епідемією в українській літературі", пише Л. Сотник: „Я не претендую, щоб цього листа було надруковано . . . Може я надто похмуро дивлюсь на речі, але мені здається, що коли про це не говорити принципово, то років через 50 наші письменники поступово втратять своїх читачів". Ні автор листа, ані „Літературна Україна" не згадують, на чию користь українські письменники в УССР можуть через півсторіччя втратити читачів.

ПРЕДСТАВНИКИ ЗУАДК ПЕРЕВЕЛИ РОЗМОВИ З РЕПРЕЗЕНТАНТАМИ ЮГОСЛАВСЬКОЇ АМБАСАДИ

(Закінчення зі сторінки 1-ої)

землякам, поселеним в центральній частині Югославії.

Представники амбасади не ставили особливих умов відносно намічених ЗУАДК-ом плянів, при тому вони оферували відповідну урядову поміч, формального порядку, пов'язану з веденою тепер допомоговою акцією. В ході розмови представник амбасади завважив, що ЗУАДК є першою харитативною організацією, яка має прямий зв'язок дії з урядовими югославськими інституціями на відтинку допомоги потребуючим, бо звичайно такі акції реалізуються шляхом міжнародного порозуміння.

У заключенні цих розмов постановлено, за порадою представника амбасади, полагодити всі технічні справи з Централею Югославського Червоного Хреста в Белграді. Туди виїде вже цього місяця відпоручник ЗУАДК-у, для остаточного завершення переговорів, а у висліді того підписання відповідної умови з урядовими чинниками. Всякі формальності, зв'язані з цією поїздкою, амбасада полагодить без будь-яких перешкод.

Представники ЗУАДКомітету здали опісля докладний звіт з цих розмов в амбасаді директорові Відділу для югославських справ в Державному Департаменті, одержавши там додаткові інформації про деякі правні аспекти відносно веденої акції.

Вислід цих відбутих розмов був для нас корисним, але успішне виконання намічених задумів залежатиме передовсім від дальшої постави і акції всієї нашої спільноти. Особливо важливою є посилена збірка грошових фондів, які треба негайно спрямовувати на адресу ЗУДКомітету: United Ukrainian American Relief Committee, 5020 Old York Rd. Phila. Pa., 19141. Висилку одягів пересилати прямо до нашого збіркового пункту, яким завідує відпоручник ЗУАДК-у дир. Маріян Коць. Його Адреса:

Mr. Marian Kots, 1213-17 Summit Ave., Jersey City N. J., 07307.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ В БЕРЕЗНІ становило 4.4 відсотка всіх робітних сил, на дві десяті одного відсотка більше, як в лютому ц. р., і на один мільйон більше, як в березні минулого року, коли число безробітних було найменше в останніх 25-ох роках. Збільшення числа безробітних свідчить про те, що сповільнюється темп збільшення економіки. Збільшується число безробітних між дорослими білими чоловіками і жінками та між професійними, технічними і бюровими робітниками. Секретар Білого Дому Роналд Зіґлер заявив, що Уряд змагає до того, щоб число безробітних була якнайменше.

ГАРРИ С. ТРУМАН 12 КВІТНЯ ВІДЗНАЧАВ 25-річчя з дня, коли він в 1945 році після смерти Ф. Д. Рузвелта став Президентом ЗСА. В Індепенденсі в Мізурі відвідали колишнього президента колишній амбасадор до Москви Аверелл Гарриман, колишній державний секретар Дін Ачесон, колишній головний суддя Найвищого Суду ЗСА Ерл Воррен, колишній секретар скарбу Джан В. Снайдер, колишній дорадник Білого Дому Чарлз С. Морфі та інші. Труман 8-го травня матиме 86 років. Він дякував своїм визначним гостям за відвідини і перепросив їх, що оце вперше в житті мусить слухати свого лікаря та не зможе бути в недалекій бібліотеці свого імени, де коло 250 визначних осіб зібралися на те, щоб вшанувати колишнього свого шефа — Гарри С. Трумана. На цих зборах промовляли Гарриман і Ачесон.

У ГРЕЦІЇ ЗЛАГІДНЕНО суворі приписи теперішнього тамошнього військового режиму, відкликавши частину заборон, заведених з проголошенням вийняткового стану. Скасовано право арештування без письмового дозволу, допущено частинно свободу слова, звільнено з-посеред 1.537 політичних в'язнів —— 350 осіб. Але прем'єр Георґ Падопульос, проголошуючи ті полегші, перестеріг, що ще нешвидко буде привернений парляментарний устрій і закликав чужі держави „залишити в спокою" Грецію, яка сама вирішує свою долю.

У МОСКВІ ВІДЗНАЧАЛИ „День космонавта" у честь 9-их роковин першого лету Юрія Ґаґаріна, який згодом згинув в автомобільній катастрофі. На тій маніфестації приявним був також член Політбюра Александер Шелепін, з іменем якого поголоски пов'язували боротьбу за владу на Кремлі. Шелепін стояв на трибуні поруч військового міністра маршала Андрея Гречка. Промовляв Мстислав Келдіш, президент Академії Наук.

СЕКРЕТАР ЗДОРОВ'Я, ОСВІТИ і суспільної опіки Роберт Г. Фінч повідомив про нову пересторогу для тих жінок, які споживають піґулки для контролі народин. В пересторозі говориться про те, що ці піґулки можуть бути шкідливі і можуть спричиняти згусток крови та смерть пацієнтки. Жінки, які ризикують користати з цих піґулок, повинні інформувати свого лікаря: коли болить їх голова, коли починають неясно бачити, болять їх ноги, відчувають біль в грудях або починають без причини кашляти та коли мають нереґулярні періоди, або взагалі їх не мають. Ця пересторога на пачках із піґулками лагідніша від давнішої.

У СТОЛИЦІ ФІЛІППІН МАНІЛІ СТАВСЯ в минулий вівторок 7 квітня землетрус. Шість осіб згинуло, 150 осіб відвезено до шпиталів. Землетрус стався за білого дня, в годинах урядування. Коли заколихались різні великі будинки і з вікон крамниць вилетіли шиби — люди в паніці втікали на відкриті майдани. Дехто вискакував з вікна, поранивши себе при упадку. Останній великий землетрус в Манілі стався в серпні 1968 року: тоді згинуло там кількасот осіб.

ОДНА ТРЕТЯ ВСІХ ВПЕРШЕ НАРОДЖЕНИХ дітей у ЗСА в роках від 1964 до 1966 — це діти, народжені перед одружінням батьків, як про це повідомляє Департамент Здоров'я, Освіти і Суспільної Опіки. Велика частина батьків цих нешлюбних дітей заключає швидко подружжя і узаконнює своїх первородків, але все ж таки можна сьома дитина, народжена у вище згаданому часі, уважається як „незаконно народжена", бо їх батьки не одружилися. Крайовий центр Статистики Здоров'я оце вперше зацікавився цією справою, та вивчає її як соціологічну і моральну проблему.

У ЛОНДОНІ БАНДИ БІЛИХ ПІДЛІТКІВ ТЕРОРИЗУЮТЬ тамошніх кольорових іміґрантів, особливо пакістанців. 4.500 пакістанців, які мешкають компактною громадою в одній лондонській дільниці, організують власну охорону проти хуліґанів, які нападають на старих і молодих пакістанців, б'ють і грабують.

НІ ОДНА АМБАСАДА ФРАНЦІЇ у СВІТІ НЕ СТРІНУЛАСЯ з ворожим становищем даної країни щодо французької пропозиції щодо заведення миру в країнах Індокитаю на платформі їх незалежности, невтручання в чужі внутрішні справи і невтральности — заявив французький міністер закордонних справ Моріс Шуман. Він висловився оптимістично про шанси французької дипломатичної акції.

У МЕЛЬБУРНІ В АВСТРАЛІЇ ЗГИНУЛИ дві особи і багато було потурбованих, коли понад 50.000 людей тиснулися, щоби подивитись на королеву Єлисавету, її чоловіка Филипа Единбурзького, наступника престолу Чарльса і княжну Анну, як вони вийшли пройтись головною вулицею того міста, як звичайні „туристи". Королівська родина прибула на довші відвідини до Австралії.

НАЙКРАЩИЙ АКТОР У МИН. РОЦІ

У минулий вівторок 7 квітня Академія кінематографічного мистецтва й науки визнала на щорічній традиційній церемонії у Голлівуді 62-річного фільмового артиста Джана Вейна, як найкращого актора у 1969 році за його ролю одноокого шерифа-п'яниці у фільмі „Справжній козарлюга" (Тру Грит). На світлині бачимо Джана Вейна, який кілька років тому перейшов операцію пістряка в легенях, з його дружиною, яка тримає в руці фігурку „Оскара" — символ найвищого успіху в кіновому мистецтві. За найкращу акторку визнано англійку Маджі Смит за ролю старої дівиучительки у фільмі „Розквіт панни Джоен Броді". За найкращий фільм признано „Ковбой опівночі" (Мідвайт-Ковбой), що зображує сумну сучасну великоміську дійсність.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ТАРАНДІЙ, член УНС Відд. 259 С-ва Родж. Преч. Діви Марії в Чикаґо, Ілл., помер 31 січня 1970 р. на 70 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1934 р. Полишив у смутку дружину Стелу, сина Дениса, доньку Мерилен і 6 внуків. Похорон відбувся 3 лютого 1970 р. на цвинтарі Еверґрін в Еверґрін Парк, Ілл.

Юлія Ґуґлік, секр.

ТЕОДОР ГРИЦАЙ, член УНС Відд. 175 Б-ва св. о. Миколая в Дітройті, Міш., помер 15 лютого 1970 р. на 60 р. ж. Нар. в Грушові, Україна, і став членом УНС в 1954 р. Полишив у смутку дружину Маланію, брата Василя та брата і сестру в Україні. Похорон відбувся 19 лютого 1970 р. на цвинтарі St. Hedwig в Дітройті, Міш.

Вічна Йому Пам'ять!

І. Смерека, секр.

СТЕФАН ГЕЛЬНЕР, член УНС Відд. 292 Б-ва св. Ів. Хрестителя в Дітройті, Міш., помер 16 лютого 1970 р. на 80 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1939 р. Полишив у смутку сина Йосифа і доньку Віру. Похорон відбувся 19 лютого 1970 р. на цвинтарі Holy Cross в Дітройті, Міш.

Вічна Йому Пам'ять!

П. Федик, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СЕРЕДА, 15-го КВІТНЯ 1970 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Клюб Поступовий — Відд. 70, о год. 7-ій веч. в УНДомі, 96 Fleet St. Збори Відділу відбуваються що місяця першої середи по 10-ім. Проситься членство прибути. — Управа.

НЕДІЛЯ, 19-го КВІТНЯ 1970 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 175 Відд., о год. 1-ій по пол. в УНДомі при вул. Мартін. Проситься чл. прибути на збори і вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 97 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Централі, 240 Гоп Аве. Проситься вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

БРІДЖПОРТ, Конн. Збори Т-ва Укр. Січ — 59 Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 500 Галлет вул. Проситься вирівняти свої залеглості. — Управа.

БОФФАЛО, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая 127 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі при Фільмор і Онейда вул. Вкладки можна сплачувати кожної неділі у вище згаданому часі і місці. Проситься чл. прибути. — І. Була, гол., п-і М. Гаравус, фін. секр., П. Гаравус, касир.

НЮАРК, Н. Дж. Б-во св. Ів. Хрестителя — 76 Відд. вибрало таку Управу на 1970 рік: М. Деметчук, предс., Ст. Голота, касир, В. Салабун, фін. і рек. секр. Контр. Комісія: В. Гнатів, голова, М. Ґураль і Анна Панько — члени. — В. Салабун, секр.

Різне

FARMS & LAND FOR SALE

CORNING, N.Y. VICINITY
67 acre farm (2/3 open, 1/3 pasture and woods). House, barn, electric. School bus, creek. Excellent opportunity. $18,000. $7,000. down, terms.
(607) 523-7727

Розшук

ДМИТРИКА ІВАНА, його сина **СТЕПАНА**, дочки **НАСТЮ** і **ГАНЮ**, що приїхали до Канади перед і після першої світової війни, пошукує **ГЛУХЕНКО НАСТЯ СТЕП. (Гаврилюк)** з України. Хто б знав про їхню долю, проситься писати на адресу:

F. Iskalo
181 Gorton Street,
Buffalo, N.Y. 14207

Real Estate

КАБІНА
Кімната для забави, веранда, всі удогіднення. Близько всіх спортових розривок. Ціна — $6,500.
KOPP OF KERHONKSON, NY
DIAL (914) 626-7500

Funeral Directors

СОЮЗІВКА — Кергонксон, Н. Й.
ПОТРІБНО
РОБІТНИКА до ФІЗИЧНОЇ ПРАЦІ
Платня після умови.
Тел.: (914) 626-5641
або писати:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Великодньго числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ:

за новим стилем до 21-го березня 1970 року
за старим стилем до 18-го квітня 1970 року

Зголошення святочних побажань, **РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ**, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Праця — MALE

PUNCH PRESS OPERATORS
Досвідчені "punch press" оперейтори. Повні години. Стала праця. Приємні умовини праці. Бенефіти платні підприємством. Green Flyer Bus No. 6 (Irvington, Hillside, Elizabeth). Автобусові зупинки біля будинку.
Hillside Spinning & Stamping
1429 Chestnut Avenue
Hillside, N.J. (201) 923-0220

ЗВАРЮВАЧІ (Welders)
А-1, сталевий монтажний цех, у Картереті, Н. Дж. Нічна шихта. $4.60 на год.
Call (201) 969-1700

GENERAL FACTORY HELP
Day shift. Steady. 40 hours plus overtime. Fringe benefits. Start at $2.75 per hour.
United Filigree Corp.
Westervelt Ave., Edison, N.J.
Tel.: (201) 548-0122

ДОСВІДЧЕНІ СТОЛЯРІ
Фабрика бюрових столів в Ірвінґтоні потребує досвідчених робітників столів та фахівців у вигладжуванні дерева. Компанія оплачує різні бенефіти. Зголошуватись особисто.
Arnold Furniture
18-24 South 24th Street
Irvington, N.J.
або тел. (201) 399-0505

Помічники електриків
Мусить мати NYC досвід у фабриках, щонайменше 3 роки. Знаменита нагода. Юнійна робітня. Зголошуватися ТІЛЬКИ КВАЛІФІКОВАНІ. Мусить говорити, читати і писати поанглійськи. Писати до:
Room 915 — Box I-130
350 5th Avenue
New York, N.Y. 10001
An equal opportunity employer

МЕХАНІЧНО УСПОСІБЛЕНИЙ ЧОЛОВІК
Чудова нагода для чоловіка з плянами на майбутнє. Можна навчитися ремесла, пластичного відливання у новій, поступовій фабриці. Починаючи від поч. — навчимо. Багато комп. бенефітів, Blue Cross та прибуткові уділи. Казкова майбутність.
No. 3 from Highway 59 in the Palisades Interstate Parkway,
West Nyack, N.Y.
(914) 358-7040

Праця — HELP WANTED FEMALE

ДОСВІДЧЕНІ ОПЕРЕЙТОРКИ
при Safety and Merrow & Single Needle Machine and Trim. Стала праця, платні свята і вакації. Гол. особисто.
84 First St., Passaic, N.J.
Mikay Togs

NURSE, R.N.,
for private psychiatric hospital in Summit; close to transportation; 7 to 3 and 3 to 11; good personnel policies, length of service bonus, merit bonus, paid hospitalization and life insurance after 6 months, cash for unused sick leave, 9 paid holidays, double pay plus a day off for holidays worked.
Fair Oaks Hospital. 277-0143

WANTED WOMAN
to care for elderly Ukrainian woman, living in Brooklyn, N.Y. Can live at home or leave evenings. Salary to be discussed. Call evenings after 7 P.M.
Tel.: (212) UL 6-1933

Праця — MALE & FEMALE

BANK TELLERS
EXPERIENCED and TRAINEES
FOR NYC SAVINGS INSTITUTION LOCATED IN THE UKRAINIAN SECTION OF LOWER MANHATTAN.
THESE WILL BE FULL TIME JOBS WHICH OFFER MANY EMPLOYEE BENEFITS, IN ADDITION TO REGULAR SALARY.
Tel.: Mr. GOODALE
227-4040
Bankers Federal Savings

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

SERVICE

КОНТРАКТОРИ
пошукують у Ню Джерзі 1 і 2 род. домів в поганому стані. Також площі 1 і 2 род. Платимо готівкою. Телефонувати
Bob (201) 273-2236
або (201) 743-0100

ПЕРЕРІБКИ ТА ДОДАТКИ
Веранди та розвагові кімнати — столярська праця внутрі та на зовні. Всі типи камяних направок. Зовнішнє малювання, патіо, дахи та оббивання домів. Телефонувати:
Bob (201) 273-2236
(201) 743-0100

ТАРЗАН, Ч. 6348. Тарзан рішає викликати гелікоптер

NO MAN KNIFE-CUTS ME! I PUNO CHIEF! YOU GO AWAY!
RETURN MY KNIFE, CHIEF MEDU-- ALL YOUR WISDOM FAILS HERE UNTIL WE BY-PASS PUNO SUPERSTITIONS!
FIRST, CAPTAIN WILDCAT, WE'VE GOT TO GET FOOD HERE-- FOR PUNO STOMACHS! GET THE EMERGENCY RADIO SIGNAL WORKING... TO BRING US A MOMBUZZI HELICOPTER-- QUICK!

Нічий ніж не вколе мене! Я — вождь пунів! Идіть геть!

Віддай мені мого ножа, вожде Меду! Вся твоя мудрість на ніщо не пригодиться тут, поки ми не викоріниме забобонів пунів.

Найперше, сотнику Дикий Коте, мусимо дістати сюди харчів — для шлунків пунів! Давай подати через радіо сиґнал на тривогу, щоб ми дістали гелікоптер з Мамбузі — мерщій!